

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET OSMANOVIĆ protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 67604/10)

PRESUDA

STRASBOURG

6. studenog 2012.

Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44., stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Osmanović protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

- g. Anatoly Kovler, *predsjednik*,
 - gđa Nina Vajić,
 - g. Khanlar Hajiyev,
 - gđa Mirjana Lazarova Trajkovska,
 - gđa Julia Laffranque,
 - g. Linos-Alexandre Sicilianos,
 - g. Erik Møse, *suci*,
 - i g. Søren Nielsen, *tajnik Odjela*,
- nakon vijećanja zatvorenog za javnost 16. listopada 2012. godine,
donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 67604/10) protiv Republike Hrvatske što ga je 29. listopada 2010. godine hrvatski državljanin, g. Kabir Osmanović („podnositelj“) podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija“).

2. Podnositelja je zastupao g. N. Sladaković, odvjetnik iz Pule. Hrvatsku vladu („Vlada“) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.

3. Dana 24. listopada 2011. godine Vlada je obaviještena o prigovorima koji se odnose na razloge podnositeljeva pritvora i na odluku Ustavnog suda kojom je utvrđeno da je podnositeljeva ustavna tužba nedopuštena. Odlučeno je i da će se istovremeno odlučiti o dopuštenosti i osnovanosti zahtjeva (članak 29., stavak 1.).

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositelj je rođen 1985. godine i živi u Puli.

5. Dana 9. listopada 2009. godine podnositelj je uhićen pod sumnjom da je počinio prekršaj protiv javnog reda i mira.

6. Istoga je dana Policijska uprava Istarska optužila podnositelja pred Prekršajnim sudom u Puli da je remetio javni red i mir te da su on i još dvije osobe napali dva policijska službenika koji nisu bili na dužnosti.

7. Tog istog dana podnositelj je doveden sutkinji Prekršajnog suda u Puli koja mu je, nakon što ga je saslušala, odredila zadržavanje u trajanju od

osam dana temeljem članka 135., stavka 1. Prekršajnog zakona u vezi s navedenom optužbom. Obrazloženje glasi kako slijedi:

„PU Istarska podnijela je dana 09.10.2009 god. ovom sudu optužni prijedlog po žurnom postupku protiv okr. Kabira Osmanovića (uhićenje) zbog dijela prekršaja iz čl' 6. Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira, sa prijedlogom određivanja mjere opreza zadržavanje, jer se okrivljenik ponavlja u činjenju istovrsnih prekršaja. Budući da je riječ o teškom narušavanju javnog reda i mira, u kojem je Nenad Ratajac zadobio teške tjelesne ozljede, a osobite okolnosti opravdavaju bojazan da bi okr. mogao počinuti istovrsni prekršaj, ovaj sudac je prihvatio prijedlog podnositelja optužnog akta te odredio zadržavanje okr. u trajanju od 8 (osam) dana.“

8. Dana 12. listopada 2009. godine podnositelj je uložio žalbu, tvrdeći kako odluka kojom mu je određeno zadržavanje nije bila dovoljno obrazložena.

9. Dana 14. listopada 2009. godine Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske potvrdio je prvostupanjsku odluku. Mjerodavni dio obrazloženja glasi kako slijedi:

“... Razmotrivši predmet, uz ocjenu navoda žalbe, odlučujući sukladno odredbi članka 211. stavka 3. PZ vijeće Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske je utvrdio da je pravilna i zakonita odluka prvostupanjskog suda o zadržavanju okrivljenika.

Naime i ovaj Sud smatra da je pravilna odluka prvostupanjskog suca koji je donio odluku o zadržavanju okrivljenika u navedenom trajanju jer postoji bojazan da će ponoviti istovrsni prekršaj, a što proizlazi iz okolnosti počinjenja prekršaja opisanog u optužnom prijedlogu kao i iz medicinske dokumentacije koja prileži spisu.

Dakle određivanjem zadržavanja okrivljenika sprječava se moguća situacija da okrivljenik ne ponovi istovrsni prekršaj.“

10. Dana 17. listopada 2009. godine, nakon što je protekao rok od osam dana, podnositelj je pušten na slobodu.

11. Dana 20. studenog 2009. godine podnositelj je podnio ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske, tvrdeći kako nije bilo razloga za određivanje njegova zadržavanja, da niži sudovi nisu naveli takve razloge te da tvrdnja kako je postojala bojazan da bi on mogao ponoviti djelo nije ni na koji način bila potkrijepljena dokazima. Posebno je naglasio da nije bio osuđivan za ista ili slična djela. Prigovorio je i da ga sutkinja nije saslušala prije nego što mu je odredila zadržavanje.

12. Dana 25. ožujka 2010. godine Ustavni sud utvrdio je kako je podnositeljeva ustavna tužba nedopuštena zbog toga što je podnositelj u međuvremenu bio pušten na slobodu. Odluka je dostavljena podnositelju dana 30. travnja 2010. godine.

13. Dana 20. travnja 2010. godine Prekršajni sud u Puli utvrdio je da je podnositelj kriv za remećenje javnog reda i mira te ga osudio na kaznu

zatvora u trajanju od devet dana. U izrečenu kaznu uračunato je vrijeme tijekom kojeg je podnositelj bio zadržan.

14. Dana 17. svibnja 2010. godine podnositelj je uložio žalbu Visokom prekršajnom sudu protiv presude Prekršajnog suda u Puli, koju je međutim povukao 1. travnja 2011. godine.

15. Dana 21. listopada 2011. godine Visoki prekršajni sud utvrdio je da je podnositeljeva žalba od 17. svibnja 2010. godine nedopuštena jer je odustao od žalbe.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

16. Mjerodavni dio Zakona o prekršajima protiv javnog reda i mira („Narodne novine“, br. 5/1990, 47/1990 i 29/1994) glasi:

Članak 6.

“Tko se na javnom mjestu ponaša na naročito drzak i nepristojan način vrijeđajući građane ili narušavajući njihov mir, kaznit će se za prekršaj novčanom kaznomod ili kaznom zatvora do 60 dana.“

17. Mjerodavni dio Prekršajnog zakona („Narodne novine“, br. 107/2007) glasi:

Zadržavanje

Članak 135.

“1. Ako je protiv određene osobe podnesen optužni prijedlog za prekršaj propisan zakonom, a radi se o prekršaju protiv javnog reda i mira, prekršaju vezanom za nasilje u obitelji ili prekršaju za koji se može izreći kazna zatvora ili novčana kazna veća od 10.000 kuna, sud može sam ili na prijedlog tužitelja, nakon što je ispitao okrivljenika i utvrdio da ne postoje razlozi za odbacivanje optužnog prijedloga iz članka 161. ovoga Zakona, odrediti zadržavanje te osobe ako:

1. postoje okolnosti koje upućuju na opasnost da će pobjeći (krije se i dr.);
2. postoji opasnost da će uništiti, sakriti, izmijeniti ili krivotvoriti dokaze ili tragove važne za prekršajni postupak ili da će ometati prekršajni postupak utjecajem na svjedoke ili sudionike;
3. osobite okolnosti opravdavaju bojazan da će ponoviti istovrsni prekršaj.

18. Članak 62., stavak 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu („Narodne novine“, br. 29/2002) glasi:

“1. Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom, odnosno Ustavom zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (u daljnjem tekstu: ustavno pravo)....“

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 5., STAVKA 3. i 4. KONVENCIJE

19. Podnositelj prigovara da odluka o njegovom zadržavanju nije bila dovoljno obrazložena, te da postupak kojim je nastojao pobiti odluku o zadržavanju nije bio u skladu sa jamstvima koje daje članak 5. Konvencije. Sud će ove prigovore ispitati temeljem članka 5., stavaka 3. i 4. Konvencije, koji u mjerodavnom dijelu glase kako slijedi:

“3. Svatko uhićen ili pritvoren u uvjetima predviđenim stavkom 1.c) ovoga članka... ima pravo u razumnom roku biti suđen ili pušten na slobodu do suđenja. Puštanje na slobodu može se uvjetovati davanjem jamstva da će ta osoba pristupiti suđenju.“

4. Svatko tko je lišen slobode uhićenjem ili pritvaranjem ima pravo pokrenuti sudski postupak u kojem će se brzo odlučiti o zakonitosti njegova pritvaranja ili o njegovu puštanju na slobodu ako je pritvaranje bilo nezakonito.“

A. Dopuštenost

1. Tvrđnje stranaka

20. Vlada tvrdi da je povukavši žalbu protiv prvostupanjske presude u prekršajnom postupku podnositelj priznao kako se ne smatra žrtvom bilo kakve povrede domaćeg prava ili Konvencije. Da je ostao kod svoje žalbe protiv prvostupanjske presude, podnositelj bi Visokom prekršajnom sudu bio dao priliku za ocjenu njegovog zadržavanja koje je bilo uračunato u kaznu. Također ističu da podnositelj u ustavnoj tužbi koju je podnio Ustavnom sudu nije govorio o pitanjima koja je otvorio pred Sudom.

21. Podnositelj pobija ovo stajalište, tvrdeći da se prvostupanjska presuda i odluke o njegovom zadržavanju odnose na dva različita pitanja koja se ne mogu povezivati. Također tvrdi da je iscrpio sva dostupna domaća pravna sredstva u postupku koji se odnosi na njegovo zadržavanje.

2. Ocjena Suda

22. Sud ponavlja da prema članku 35. stavku 1. Konvencije može rješavati neku stvar tek nakon što su iscrpljena sva domaća pravna sredstva. Svrha je članka 35. dati svim državama ugovornicama priliku da spriječe ili isprave povrede navedene protiv njih prije nego što ti navodi budu dostavljeni Sudu (vidi, na primjer, presude u predmetima *Hentrich protiv Francuske*, od 22. rujna 1994., stavak 33., Serija A br.296-A i *Remli protiv Francuske*, od 23. travnja 1996., stavak 33., *Izješća* 1996-II). Stoga prigovor podnesen Sudu prvo treba biti podnesen, barem u biti, odgovarajućim nacionalnim sudovima, u skladu s formalnim zahtjevima domaćega prava i u propisanim rokovima. Drukčije stajalište značilo bi udvostručivanje domaćega procesa i postupka pred Sudom, što bi se teško

moglo smatrati spojivim sa supsidijarnim značajem Konvencije (vidi predmet *Gavril Yosifov protiv Bugarske*, br. 74012/01, stavak 42., 6. studenog 2008.). Ipak, obveza iscrpljenja domaćih pravnih sredstava zahtijeva samo da podnositelj redovno upotrijebi pravna sredstva koja su djelotvorna, dostatna i raspoloživa u odnosu na njegove pritužbe na temelju Konvencije (vidi predmete *Balogh protiv Mađarske*, br. 47940/99, stavak 30., 20. srpnja 2004. i *John Sammut and Visa Investments Limited protiv Malte* (odl.), br. 27023/03, 28. lipnja 2005.).

23. Sud bilježi da se podnositeljevi prigovori podneseni Sudu temeljem članka 5. Konvencije tiču navodnog nepostojanja dovoljne osnove i odgovarajućeg obrazloženja odluka kojima je naloženo njegovo zadržavanje, kao i navodnih nedostataka u postupku za pobijanje njegovog zadržavanja.

24. Podnositelj je pobijao odluku o zadržavanju podnijevši žalbu i ustavnu tužbu. Obje su bile neuspješne. Iz tog je razloga iscrpio sva raspoloživa pravna sredstva protiv odluke o njegovom zadržavanju, iste one koju sad pobija pred Sudom.

25. Kad je kasnije donesena presuda o osnovanosti optužbe protiv podnositelja, ona se ni na koji način nije odnosila na osnove za njegovo zadržavanje. Činjenica da je u toj presudi vrijeme koje je podnositelj bio zadržan uračunato u izrečenu kaznu odnosi se na domaća pravila o izricanju kazne, a ne na osnovu ili postupak za određivanje njegovog zadržavanja. Stoga, suprotno tvrdnji Vlade, povlačenjem žalbe protiv odluke kojom je osuđen, podnositelj nije ni na koji način izrazio da nije žrtva povrede za koju tvrdi da se dogodila.

26. Sud nadalje bilježi da je podnositelj u ustavnoj tužbi tvrdio kako Prekršajni sud nije dao dovoljno osnova za svoju odluku. Nadalje naveo je da tvrdnja tog suda da je postojala bojazan da bi on mogao ponoviti djelo nije ni na koji način bila potkrijepljena dokazima. Stoga Sud smatra da je podnositelj domaćim vlastima dao odgovarajuću priliku za ocjenu osnove i obrazloženja njegovog zadržavanja.

27. S obzirom na ovu pozadinu, Vladin prigovor u odnosu na podnositeljev položaj žrtve i iscrpljenje domaćih pravnih sredstava treba odbiti.

28. Sud primjećuje da ovaj dio zahtjeva nije očito neosnovan u smislu članka 35., stavka 3. (a) Konvencije. Primjećuje i da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga treba utvrditi da je dopušten.

B. Osnovanost

1. *Spojivost odluka kojima je naložen podnositeljev pritvor s člankom 5., stavkom 3. Konvencije*

(a) *Tvrdnje stranaka*

29. Podnositelj tvrdi da kada je Prekršajni sud u Puli naložio njegovo zadržavanje nisu postojale nikakve okolnosti koje bi mogle opravdati bojazan da će ponoviti djelo. Ističe da nije bio prethodno osuđivan ni kazneno gonjen za ista ili slična djela. Podnositelj također tvrdi da domaći sudovi nisu dali mjerodavne i dostatne razloge kad su odredili njegovo zadržavanje.

30. Vlada tvrdi, ponavljajući tvrdnje domaćih sudova, da su postojali mjerodavni i dostatni razlozi koji su opravdavali bojazan da bi podnositelj mogao ponoviti djelo, a temeljili su se na svim mjerodavnim okolnostima predmeta. Prema mišljenju Vlade, odluke domaćih sudova bile su dovoljno obrazložene i temeljile su se na ocjeni mjerodavnih razloga za određivanje podnositeljevog zadržavanja.

(b) *Ocjena Suda*

(i) *Opća načela*

31. Sud ponavlja da je članak 5. Konvencije, zajedno s člancima 2., 3. i 4. u prvom redu temeljnih prava koja štite tjelesnu sigurnost pojedinca te da je stoga od najveće važnosti (vidi *Castravet protiv Moldavije*, br. 23393/05, stavak 29., 13. ožujka 2007.). Ključna mu je svrha spriječiti proizvoljna ili neopravdana lišenja slobode (vidi *Lukanov protiv Bugarske*, presuda od 20. ožujka 1997. *Izvešća* 1997-II, stavak 41.; *Assanidze protiv Gruzije* [VV], br. 71503/01, stavak 171., ECHR 2004-II, stavak 46. i *Ilaşcu i ostali protiv Moldavije i Rusije* [VV], br. 48787/99, stavak 461., ECHR 2004-VII).

32. Osoba optužena za kazneno djelo uvijek se mora pustiti na slobodu dok traje suđenje, osim ako država može dokazati da postoje „mjerodavni i dostatni“ razlozi koji opravdavanju nastavak lišenja slobode te osobe (vidi predmet *Yağcı and Sargin protiv Turske*, 8. lipnja 1995., stavak 52., Serija A br. 319 -A).

33. Postojanost osnovane sumnje da je uhićena osoba počinila djelo uvjet je *sine qua non* zakonitosti nastavka lišenja slobode, ali nakon određenog proteka vremena ona više nije dostatna. U takvim predmetima Sud mora utvrditi opravdavaju li ostale osnove koje su navele sudske vlasti nastavak lišenja slobode (vidi predmet *Contrada protiv Italije*, 24. kolovoza 1998., stavak 54, *Izvešća* 1998-V; *I.A. protiv Francuske*, 23. rujna 1998., stavak 102., *Izvešća* 1998-VII; *Toth protiv Austrije*, 12. prosinca 1991., stavak 67., Serija A br. 224 i *B. protiv Austrije*, 28. ožujka 1990., stavak 42., Serija A br. 175.).

34. Argumenti za i protiv puštanja na slobodu ne smiju biti „općeniti i apstraktni“ (vidi *Smirnova protiv Rusije*, br. 46133/99 i 30229/99, stavak 63., ECHR 2003-XII). Kad zakon predviđa predmnjevu u odnosu na čimbenike mjerodavne za osnovu nastavka pritvora, treba uvjerljivo dokazati postojanje konkretnih okolnosti koje pretežu nad pravilom da se poštuje pojedinačna sloboda (vidi predmet *Ilikov protiv Bugarske*, br. 33977/96, stavak 84. *in fine*, 26. srpnja 2001.).

(ii) *Primjena ovih načela na ovaj predmet*

35. Sud prvo bilježi kako među strankama nije sporno da lišenje podnositelja slobode u vezi s postupkom zbog povrede javnog reda i mira ulazi u opseg članka 5., stavka 3. Konvencije.

36. Sud bi u tom pogledu također ponovio da se povreda javnog reda i mira mora smatrati „kaznenim djelom“ u smislu članka 5. stavka 1. (c) Konvencije (vidi predmet *Steel i ostali protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 23. rujna 1998., stavak 49., *Izvešća o presudama i odlukama 1998-VII*) te da se podstavak (c) članka 5. stavka 1. mora čitati zajedno i sa podstavkom (a) i sa stavkom 3., koji s njim čini cjelinu (vidi predmet *Ciulla protiv Italije*, 22. veljače 1989., stavak 38., Serija A br. 148.).

37. Razdoblje zadržavanja podnositelja koje treba razmotriti počelo je 9. listopada 2009. godine, na dan uhićenja, a završilo 17. listopada 2009. godine kad je podnositelj pušten na slobodu, što ukupno iznosi osam dana.

38. U tom pogledu, i uzimajući u obzir važnost temeljnih prava koja štite slobodu i tjelesnu sigurnost pojedinca, Sud smatra kako vlasti moraju uvjerljivo dokazati opravdanost svakog razdoblja zadržavanja, bez obzira koliko je kratko (vidi *Belchev protiv Bugarske*, br. 39270/98, stavak 82., 8. travnja 2004. i naprijed citirani predmet *Castravet*, stavak 33.).

39. Sud bilježi da je u ovom predmetu, nakon što je bio uhićen pod sumnjom da je počinio djelo remećenja javnog reda i mira napadom na dva policijska službenika koji nisu bili na dužnosti i nanošenjem teških povreda jednome od njih, podnositelj odmah doveden pred suca pojedinca Prekršajnog suda u Puli koji je ispitao okolnosti predmeta i naložio osmodneвно zadržavanje podnositelja zbog bojazni da bi ponovio djelo.

40. Prekršajni sud u Puli u svom se obrazloženju pozvao na težinu remećenja javnog reda i mira i na osobite okolnosti predmeta i to na teške povrede koje je zadobio jedan od napadnutih policijskih službenika. Visoki prekršajni sud, postupajući kao žalbeni sud po podnositeljevoj žalbi, zauzeo je isti pristup i prihvatio obrazloženje Prekršajnog suda u Puli.

41. S obzirom na ovakvu pozadinu, Sud smatra, imajući na umu činjenicu da je podnositelj bio optužen za remećenje javnog reda i mira napadom na dva policijska službenika koji nisu bili na dužnosti, da su domaće vlasti dale mjerodavne i dostatne razloge kao opravdanje za kratko osmodneвно razdoblje zadržavanja podnositelja.

42. Stoga nije došlo do povrede članka 5., stavka 3. Konvencije.

2. Propust Ustavnog suda da odluči o osnovanosti prigovora podnositelja zahtjeva

(a) Tvrdnje stranaka

43. Podnositelj tvrdi da je Ustavni sud povrijedio njegovo pravo na učinkovit sudski nadzor temeljem članka 5., stavka 4. Konvencije kad je utvrdio da je njegova ustavna tužba nedopuštena bez ispitivanja osnovanosti njegovih prigovora.

44. Vlada tvrdi da je podnositelj uložio žalbu protiv odluke kojom mu je bio naložen pritvor, te da je Visoki prekršajni sud ispitao osnovanost te žalbe. Naglašavaju da je podnositelj podnio svoju ustavnu tužbu nakon što je bio pušten na slobodu a u takvim okolnostima Ustavni sud nije mogao odlučiti o osnovanosti njegovih prigovora.

(b) Ocjena Suda

(i) Opća načela

45. Sud ponavlja da je svrha članka 5., stavka 4. osigurati da osobe koje su uhićene i pritvorene imaju pravo na sudski nadzor nad zakonitošću mjere kojoj su time podvrgnute (vidi, *mutatis mutandis*, *De Wilde, Ooms and Versyp protiv Belgije*, 18. lipnja 1971., stavak 76., Serija A br. 12. i *Ismoilov i ostali protiv Rusije*, 2947/06, stavak 145., 24. travnja 2008.). Pravno sredstvo mora biti dostupno dok je neka osoba u pritvoru, kako bi se toj osobi omogućilo brzo sudsko preispitivanje zakonitosti pritvora koje može dovesti, kad je to prikladno, do puštanja te osobe na slobodu. Postojanje pravnog sredstva koje traži članak 5., stavak 4. mora biti dovoljno izvjesno, ne samo u teoriji nego i u praksi, bez čega neće biti dovoljno dostupno i djelotvorno, kao što se traži u svrhu te odredbe (vidi, *mutatis mutandis*, predmet *Stoichkov protiv Bugarske*, br. 9808/02, stavak 66. *in fine*, 24. ožujka 2005. i *Vachev protiv Bugarske*, br. 42987/98, stavak 71., ECHR 2004-VIII). Dostupnost nekog pravnog sredstva podrazumijeva, *inter alia*, da okolnosti koje su vlasti dobrovoljno stvorile podnositeljima zahtjeva pruže stvarnu mogućnost korištenja toga pravnog sredstva (vidi, *mutatis mutandis*, predmete *Čonka protiv Belgije*, br. 51564/99, stavci 46. i 55., ECHR 2002-I).

(ii) Primjena ovih načela na ovaj predmet

46. Sud bilježi kako je Ustavni sud utvrdio da je podnositeljeva ustavna tužba kojom je nastojao pobiti zakonitost i osnove svog zadržavanja nedopuštena samo zbog toga što je podnositelj u međuvremenu bio pušten na slobodu.

47. Sud je već utvrdio povredu članka 5., stavka 4. Konvencije u nekoliko predmeta protiv Hrvatske, kad je Ustavni sud utvrdio da su ustavne tužbe nedopuštene samo zbog toga što je u međuvremenu bila

donesena nova odluka kojom je produžen podnositeljev pritvor. Sud je presudio da je to što Ustavni sud nije odlučio o osnovanosti podnositeljevih prigovora u tim okolnostima učinilo nemogućim osigurati pravilno i smisleno djelovanje sustava za preispitivanje njegovog pritvora, kako je to predviđeno nacionalnim pravom (vidi predmete *Peša protiv Hrvatske*, br. 40523/08, stavak 126., 8. travnja 2010.; *Hađi protiv Hrvatske*, br. 42998/08, stavak 47., 1. srpnja 2010.; *Getoš-Magdić protiv Hrvatske*, br. 56305/08, stavak 106., 2. prosinca 2010.; *Bernobić protiv Hrvatske*, br. 57180/09, stavak 93., 21. lipnja 2011. i *Šebalj protiv Hrvatske*, br. 4429/09, stavak 223., 28. lipnja 2011.).

48. Sud bilježi da se ovaj predmet razlikuje od naprijed navedenih predmeta jer je Ustavni sud odlučio o podnositeljevoj ustavnoj tužbi nakon što je on bio pušten na slobodu.

49. U tom je pogledu Sud već presudio da bivši pritvorenik može imati pravni interes za utvrđivanjem nezakonitosti pritvora, čak i nakon puštanja na slobodu, jer se na primjer može postaviti pitanje “ovršivog prava na naknadu“ zajamčenog člankom 5. stavkom 5. Konvencije (vidi predmet *S.T.S. protiv Nizozemske*, br. 277/05, stavak 61., 7. lipnja 2011.). Stoga i nakon toga treba nastaviti primjenjivati jamstvo učinkovitosti preispitivanja (vidi predmet *Kormoš protiv Slovačke*, br. 46092/06, stavak 93., 8. studenog 2011.).

50. Sud bilježi kako temeljem članka 62. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu svatko može podnijeti ustavnu tužbu ako smatra da mu je, pojedinačnim aktom tijela državne vlasti kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili odnosno optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda i razumno je očekivati da će se njegova ustavna tužba ispitati i da će u skladu s tim o njoj biti i odlučeno.

51. Imajući to na umu, Sud smatra da je Ustavni sud, utvrdivši da je podnositeljeva ustavna tužba nedopuštena samo zato što više nije bio zadržan, lišio tu ustavnu tužbu svakog daljnjeg učinka koji je ona mogla imati, čime nisu ispunjeni zahtjevi učinkovitosti preispitivanja kako to zahtjeva članak 5., stavak 4. Konvencije.

52. Stoga je došlo do povrede članka 5., stavka 4. Konvencije.

II. OSTALE NAVODNE POVREDE KONVENCIJE

53. Podnositelj također prigovara temeljem članaka 6., 13. i 17. Konvencije, kao i temeljem članka 2. Protokola br. 7., bez bilo kakvog daljnjeg potkrepljenja svojih prigovora.

54. U svjetlu svih materijala koje posjeduje, te u mjeri u kojoj su stvari koje su predmet prigovora u njegovoj nadležnosti, Sud smatra da ovaj dio zahtjeva ne upućuje na postojanje bilo kakve povrede Konvencije. Slijedi da je ovaj prigovor nedopušten temeljem članka 35., stavka 3., kao očigledno neosnovan, i da ga treba odbiti temeljem članka 35., stavka 4. Konvencije.

III PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

55. Članak 41. Konvencije propisuje:

“Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.“

A. Šteta

56. Podnositelj potražuje 20.000 eura (EUR) na ime nematerijalne štete.

57. Vlada smatra da je podnositeljev zahtjev prekomjeran, neosnovan i nepotkrijepljen.

58. Uzimajući u obzir sve okolnosti ovoga predmeta, Sud prihvaća da je podnositelj pretrpio nematerijalnu štetu koja ne može biti nadoknađena samo utvrđenjem povrede. Odlučujući na pravičnoj osnovi, Sud podnositelju dosuđuje iznos od 2.500 eura (EUR) na ime nematerijalne štete, uz sav porez koji bi mu mogao biti zaračunat.

B. Troškovi i izdaci

59. Podnositelj potražuje i 30 EUR na ime poštanskih i ostalih troškova nastalih u postupku pred Sudom.

60. Vlada smatra da podnositelj nije ni u kom pogledu potkrijepio svoj zahtjev za naknadu troškova i izdataka.

61. Prema sudskoj praksi Suda, podnositelj ima pravo na naknadu troškova i izdataka samo u mjeri u kojoj se dokaže da ih je stvarno i neophodno pretrpio te da je njihova visina bila razumna. Ocjenjujući na pravičnoj osnovi i u svjetlu svoje prakse u usporedivim predmetima, Sud smatra razumnim podnositelju dosuditi traženi iznos od 30 EUR, uz sve poreze koji bi podnositelju mogli biti zaračunati na taj iznos.

C. Zatezna kamata

62. Sud smatra primjerenim da se stopa zatezne kamate temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *Utvrdjuje* da su prigovori koji se odnose na navodno nepostojanje obrazloženja odluke o zadržavanju podnositelja i navodne nedostatke u

postupku za pobijanje njegovog zadržavanja dopušteni, a ostatak zahtjeva nedopušten;

2. *Presuđuje* da nije došlo do povrede članka 5., stavka 3. Konvencije;
3. *Presuđuje* da je došlo do povrede članka 5., stavka 4. Konvencije zbog propusta Ustavnog suda da odluči o osnovanosti podnositeljeve ustavne tužbe;
4. *Presuđuje*
 - (a) da u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačnom u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, tužena država podnositelju treba isplatiti sljedeće iznose koje je potrebno preračunati u hrvatske kune prema tečaju važećem na dan namirenja;
 - (i) 2.500 EUR (dvije tisuće pet stotina eura), na ime nematerijalne štete, uvećanih za sve poreze koji bi se podnositelju mogli zaračunati;
 - (ii) 30 EUR (trideset eura) na ime troškova i izdataka, uvećanih za sve poreze koje bi se podnositelju mogli zaračunati;
 - (b) da se od protoka naprijed navedena tri mjeseca do naplate na prethodno spomenute iznose plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;
5. *Odbija* preostali dio podnositeljevog zahtjeva za pravednom naknadom.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 6. studenog 2012. godine, u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren Nielsen
tajnik

Anatoly Kovler
predsjednik